



**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 20 października 2023 r.

DIH.3.707.89.2023.AWS

DECYZJA DIH-3.104.2023

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji (PO.161.C.99.2023.DL) Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 2 sierpnia 2023 r. (sygnatura: DO.8361.106.2023), na mocy której przedsiębiorcy - Panu Sebastianowi Kapelewskiemu prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą: SEBASTIAN KAPELEWSKI w Łomży (zwanemu dalej: „*stroną*”, „*stroną postępowania*” bądź „*przedsiębiorcą*”) wymierzono karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) z tytułu niewykonania obowiązku określonego w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług w związku z naruszeniem § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 2776), tj. niewidocznienia cen w odniesieniu do 5 partii towarów -

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W dniu 22 maja 2023 r. inspektorzy reprezentujący Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie (zwanego dalej: „*Mazowieckim WIIH*” lub „*organem pierwszej instancji*”), na podstawie upoważnienia z dnia 22 maja 2023 r. (nr DO-99/2023), przeprowadzili czynności kontrolne w punkcie sprzedaży (na placu targowym) w Ostrowi Mazowieckiej, w którym działalność handlową prowadził ww. przedsiębiorca.

Kontrolę przeprowadzono bez zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli - na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221 z późn. zm.) (zwanej dalej: „*Prawem przedsiębiorców*”).

Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności przedsiębiorcy, w miejscu sprzedaży tj. na targowisku w Ostrowi Mazowieckiej.

W toku kontroli sprawdzano przestrzeganie przepisów dotyczących uwidaczniania cen, a więc realizację postanowień zawartych w ustawie z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), (zwanej dalej: „*ustawą o informowaniu o cenach*”) oraz rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 2776), (zwanym dalej: „*rozporządzeniem Ministra Rozwoju*” bądź „*rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen*”).

Przeprowadzając czynności kontrolne inspektorzy reprezentujący Mazowieckiego WIIH sprawdzeniem objęli łącznie 16 partii towarów nieżywnościowych znajdujących się w ofercie handlowej i stanowiących 100% oferty. W rezultacie poczynionych ustaleń stwierdzono, iż w przypadku 5 partii tychże towarów ww. przedsiębiorca nie uwidoczniał cen. Zakwestionowane towary to:

- 1) wersalka w kolorze pomarańczowym;
- 2) wersalka w kolorze niebieskim;
- 3) kanapa w kolorze szarym;
- 4) kanapa w kolorze turkusowym;
- 5) kanapa w kolorze siwym.

Powyższe ustalenia dały podstawę do przyjęcia, iż została naruszona dyspozycja określona w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z naruszeniem § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju.

Szczegółowe ustalenia poczynione przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego WIIH, udokumentowano w aktach sprawy, w tym w szczególności w Protokole kontroli (nr akt kontroli: DO.8361.106.2023) oraz załączniku nr 1 do tegoż Protokołu. Do niniejszego Protokołu kontrolowany przedsiębiorca nie wniósł uwag, w przewidzianym terminie, o którym mowa w art. 20 ust. 2 ustawy o z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1706 z późn. zm.), (zwanej dalej: „*ustawą o Inspekcji Handlowej*”) o czym został poinformowany w *Pouczeniu o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy*, przekazanym mu wraz z upoważnieniem do przeprowadzenia kontroli (nr DO-99/2023).

Jak wynika z akt sprawy, ww. przedsiębiorca toku kontroli usunął nieprawidłowości (uzupełnił brakujące oznaczenia cenowe).

W dniu 4 lipca 2023 r. Mazowiecki WIIH, na podstawie art. 61 § 1 i § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.) (zwanej dalej: „*Kpa*”), zawiadomił przedsiębiorcę, o wszczęciu postępowania administracyjnego z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niedopełnienia obowiązku wskazanego w art. 4 ust. 1 tejże ustawy w związku z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. W piśmie tym poinformowano stronę, że zgodnie z art. 10 § 1 Kpa przysługuje jej prawo do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów

oraz wglądu w akta sprawy, jak również składania wniosków dowodowych - w terminie 7 dni od daty doręczenia pisma. Jednocześnie w tym samym piśmie organ zobowiązał stronę do przekazania, również w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, informacji w zakresie uzyskanych przez przedsiębiorcę korzyści majątkowych lub strat w związku z naruszeniem obowiązków, o których mowa powyżej oraz informacji dotyczącej wielkości obrotów i przychodu uzyskanych za rok ubiegły. Ww. pismo doręczono stronie w dniu 7 lipca 2023 r.

Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, strona nie skorzystała z przysługującego jej uprawnienia i nie wypowiedziała się co do zebranych dowodów i materiałów. Nie przekazała również pozostałych informacji, o które wnioskował organ w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania administracyjnego, o których mowa powyżej, w tym dotyczących wielkości przychodu za rok 2022.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Mazowiecki WIIH decyzją nr PO.161.C.99.2023.DL z dnia 2 sierpnia 2023 r. (sygnatura: DO.8361.106.2023) nałożył na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z uwagi na uchybienie obowiązkowi określonymu w art. 4 ust. 1 ww. ustawy w związku z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, tj. z uwagi na brak cen przy 5 partiach towarów, w dniu 22 maja 2023 r., w punkcie sprzedaży na placu targowym w Ostrowi Mazowieckiej. Ww. decyzję strona odebrała w dniu 7 sierpnia 2023 r.

W dniu 23 sierpnia 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezesem UOKiK” lub „organem drugiej instancji”) otrzymał za pośrednictwem Mazowieckiego WIIH, odwołanie przedsiębiorcy od ww. decyzji. W piśmie tym, opatrzonym datą: 10 sierpnia 2023 r. (nadanym w placówce operatora pocztowego Poczty Polskiej w tymże dniu), przedsiębiorca zwrócił się z prośbą o ponowne rozpatrzenie jego sprawy. Wskazał przy tym, że przyczyną braku uwidocznienia cen towarów był zbyt krótki odstęp czasowy między rozładunkiem mebli, a przeprowadzoną kontrolą. Dodał również, że meble rozładowuje samodzielnie - przy użyciu siły fizycznej i w związku z tym potrzebuje krótkich przerw przed podjęciem kolejnej aktywności. Natomiast ceny towarów zawsze zostają uwidocznione po całkowitym rozładunku mebli i po krótkim odpoczynku. Zdaniem przedsiębiorcy pora przeprowadzonej kontroli była zbyt wczesna, by stwierdzić, że ceny towarów nie są uwidocznione.

Pismem z dnia 12 września 2023 r. Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę o przysługującym mu prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona pismo odebrała w dniu 15 września 2023 r. i nie skorzystała z przysługującego jej uprawnienia.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ

odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza czy wydana decyzja była prawidłowa.

Stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, przedsiębiorca ma obowiązek w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidocznić cenę oraz cenę jednostkową towaru w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl art. 3 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, za cenę uznaje się wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący zobowiązany jest zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę.

Co więcej, sposób uwidaczniania cen towarów lub usług regulują przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju, będącego rozporządzeniem wykonawczym do ustawy o informowaniu o cenach.

Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Jak wskazuje ustawodawca, niezrealizowanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5 ustawy o informowaniu o cenach powoduje - zgodnie z art. 6 ust. 1 ww. ustawy - nałożenie przez wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej, w drodze decyzji, kary pieniężnej do wysokości 20 000 zł. Przepis ten w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenia prawa miało charakter jednostkowy i stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości zostały skorygowane. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;

- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w *sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004* (Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, z późn. zm.).

W niniejszej sprawie, w wyniku kontroli przedsiębiorcy, przeprowadzonej na placu targowym w Ostrowi Mazowieckiej, na którym przedsiębiorca prowadził sprzedaż mebli, organ pierwszej instancji stwierdził uchybienia w zakresie nieuwidocznienia cen przy 5 partiach towarów, co stanowiło naruszenie dyspozycji określonej w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Mazowiecki WIIH w drodze decyzji administracyjnej, wydanej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, nałożył karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) na ww. przedsiębiorcę, a więc na podmiot, który dopuścił się powyższych naruszeń.

Po ponownym przeanalizowaniu zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności Protokołu kontroli (nr akt kontroli: DO.8361.106.2023) oraz ustaleń w nim zawartych, organ drugiej instancji nie miał wątpliwości, że doszło do naruszenia przepisów dotyczących cen oraz ich uwidaczniania. Mazowiecki WIIH słusznie uznał, że w niniejszym przypadku brak uwidocznienia cen umożliwił konsumentowi ich poznanie, pozbawiając go zarazem dostępu do istotnej informacji, na podstawie której dokonuje zakupu. Ponadto, podkreślić należy, iż podstawą wszczęcia i przeprowadzenia postępowania w przedmiotowej sprawie, a także podstawą nałożenia na stronę administracyjnej kary pieniężnej były ustalenia faktyczne poczynione w toku kontroli przedsiębiorcy oraz rzetelny i spójny materiał dowodowy zebrany przez Mazowieckiego WIIH. Działania naprawcze jakie podjęła strona były działaniami następczymi, podjętymi w wyniku ustaleń kontroli, a nie poczynionymi przez nią z własnej inicjatywy.

Jednocześnie, Prezes UOKiK wskazuje, że organy Inspekcji Handlowej przy ustalaniu wysokości nakładanej kary pieniężnej są zobowiązane, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, uwzględnić następujące kryteria, tj.: stopień naruszenia obowiązków, dotychczasową działalność przedsiębiorcy, wielkość jego obrotów i przychodu oraz sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych. W wyniku przeprowadzonej analizy Prezes UOKiK stwierdził, że Mazowiecki WIIH uwzględnił i prawidłowo ocenił wszystkie ustawowe przesłanki, czemu dał wyraz w treści decyzji (na stronie 3). W zakresie przesłanki pierwszej - stopień naruszenia obowiązków - Prezes UOKiK zgadza się z organem pierwszej instancji, który uznał, że chociaż naruszenie dotyczyło nieprzeważającej liczby partii towarów sprawdzonych w toku kontroli, to brak cen pozbawił konsumentów wiedzy o cenie tychże towarów. Jak ustalił organ pierwszej instancji spośród 16 partii towarów oferowanych do sprzedaży 5 partii nie posiadało informacji o cenie. Prezes UOKiK w tym

miejscu zaznacza, że informacja o cenie jest bardzo istotna, albowiem służy konsumentom do rozważenia oferty handlowej i podjęcia właściwej, świadomej decyzji związanej z zakupem określonego towaru. Uwidoczniona cena towaru pozwala na przeanalizowanie i porównanie cen produktów tego samego rodzaju dostępnych w ofercie handlowej danego sprzedawcy.

W przypadku przesłanki drugiej - dotychczasowej działalności podmiotu - organ pierwszej instancji nie stwierdził wcześniejszego naruszenia przez przedsiębiorcę przepisów z zakresu informowania o cenach. Mazowiecki WIIH uwzględniając powyższe kryterium ustalił też, że strona prowadziła działalność gospodarczą od 18.11.2021 r. Ponadto, strona nie poinformowała o uzyskanych korzyściach majątkowych lub stratach w związku z naruszeniem obowiązków, o których mowa w treści niniejszej decyzji. Mazowiecki WIIH analizując drugą z przesłanek wziął pod uwagę okoliczność usunięcia przez przedsiębiorcę uchybień, które miały miejsce w toku kontroli.

Natomiast co do trzeciej przesłanki, stwierdzić należy, że strona nie przekazała na rzecz organu informacji o wysokości obrotów, dochodu za rok 2022 r., pomimo, iż została zobligowana przez organ do ich przedłożenia.

Oceniając ostatnią (czwartą) przesłankę, organ wskazał, że przesłanka ta nie znajduje zastosowania, ponieważ kontrola przeprowadzona przez Inspekcję Handlową nie jest kontrolą prowadzoną w sprawach transgranicznych, a przedsiębiorca nie prowadzi działalności gospodarczej o charakterze transgranicznym.

Strona postępowania w złożonym odwołaniu zwróciła się z prośbą o ponowne rozpatrzenie jej sprawy. Dodała również, że przyczyną braku uwidocznienia cen towarów był zbyt krótki odstęp czasowy między rozładunkiem mebli a przeprowadzoną kontrolą. Następnie poinformowała, że meble rozładuje samodzielnie - przy użyciu siły fizycznej i w związku z tym potrzebuje krótkich przerw przed podjęciem kolejnej aktywności, czynności. Natomiast ceny towarów zawsze zostają uwidocznione po całkowitym rozładunku mebli oraz po krótkim odpoczynku. Ponadto, strona zaznaczyła, że pora przeprowadzonej kontroli była zbyt wczesna, by stwierdzić, że ceny towarów nie są uwidocznione.

Po analizie akt sprawy Prezes UOKiK wskazuje, że argumenty przedstawione przez stronę w odwołaniu nie zasługują na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że kluczowe znaczenie w przedmiotowej sprawie mają ustalenia poczynione podczas kontroli u przedsiębiorcy, a te dowodzą jednoznacznie, iż w dniu 22 maja 2023 r. kontrolowany prowadząc działalność handlową na targowisku w Ostrowi Mazowieckiej nie uwidoczniał cen dla 5 partii towarów na 16 partii towarów zbadanych. Zebrany materiał dowodowy w sposób ewidentny wskazuje na naruszenie przepisów dotyczących cen, a mianowicie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, konsekwencją czego jest nałożona administracyjna kara pieniężna.

Jednocześnie, organ drugiej instancji wskazuje, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego przestrzegania. To na

przedsiębiorcy, który prowadzi działalność handlową spoczywa m. in. obowiązek dopilnowania, by konsument za każdym razem otrzymywał wyczerpującą i konkretną informację o cenach towarów, tak aby mógł dokonać świadomego wyboru. Zaakcentować należy, iż okoliczność ta całkowicie zależy od przedsiębiorcy. Nadrzędnym celem ustawy o informowaniu o cenach jest bowiem ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Informacja dotycząca ceny określonego towaru jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Wymagania zawarte w art. 4 tejże ustawy dotyczą wszelkich towarów oferowanych do sprzedaży detalicznej.

Podkreślić należy, iż cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką jest właśnie kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów o informowaniu o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka i znajduje potwierdzenie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12. Oznacza to, że przestanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach wydaje decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada na przedsiębiorcę karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają okoliczności, w wyniku których strona dopuściła się nieprawidłowości, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa. Wskazać należy, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organy Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną.

Strona postępowania w swoim odwołaniu w zasadzie skoncentrowała się na podaniu przyczyn powstania nieprawidłowości tzn. zbyt krótki odstępow czasowy pomiędzy rozładunkiem mebli a przeprowadzoną kontrolą, niewłaściwa - zbyt wczesna pora samej kontroli. Podniosła okoliczności, które nie stanowią ustawowych przesłanek wymiaru administracyjnej kary pieniężnej (okoliczności przywołane przez stronę pozostają bez wpływu na udowodnione jej naruszenie prawa). Uwidocznienie ceny danego towaru, produktu jest ustawowym obowiązkiem sprzedawcy. Nie może on zaniechać wypełniania tego obowiązku ze względu na specyfikę prowadzonej działalności, nawet jeżeli działalność ta jest związana np. z wykonywaniem ciężkiej pracy fizycznej. Trudno także przyznać rację stronie jakoby pora przeprowadzonej kontroli była zbyt wczesna. Jak udokumentowano w Protokole kontroli (nr akt kontroli: DO.8361.106.2023), inspektorzy reprezentujący Mazowieckiego WIIH kontrolę przedsiębiorcy przeprowadzili w godzinach pomiędzy 9:00 a 9:30 rano. Zatem nie odbyła się ona w nietypowym przedziale czasowym, biorąc pod uwagę powszechnie przyjęty

tryb, sposób funkcjonowania zarówno targowisk, placówek handlowych, jak też różnych instytucji (tj. od wczesnych godzin porannych). Prezes UOKiK zaznacza, że ceny poszczególnych towarów powinny zostać uwidocznione przed rozpoczęciem przez przedsiębiorcę oferowania towarów do sprzedaży, ponieważ obowiązek uwidocznienia cen jest obowiązkiem przedumownym, tzn. powinien być spełniony zanim konsument rozpocznie zakupy. Organ drugiej instancji zaznacza również, że podmioty prowadzące działalność gospodarczą same decydują o organizacji pracy własnej i odpowiadają przed organami kontroli z tytułu prowadzonej działalności. Z pewnością jednak organizacja ta nie może wpływać na ograniczenie praw konsumentów.

Odnutowania wymaga również, że strona w żaden sposób nie kwestionowała ustaleń z kontroli, nie wносиła zastrzeżeń, że kontrola została przeprowadzona w trakcie rozładunku mebli, a tym samym przed rozpoczęciem sprzedaży tychże towarów. Przypomnieć w tym miejscu należy, że przedsiębiorcy przysługiwało prawo do wniesienia uwag do Protokołu kontroli w przypadku, gdyby nie zgadzał się ustaleniami kontroli, o czym został prawidłowo poinformowany w *Pouczeniu o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy*, przekazanym wraz z upoważnieniem do przeprowadzenia kontroli oraz w protokole kontroli podpisanym przez kontrolowanego. Jak wskazuje materiał dowodowy zebrany w sprawie, nie skorzystał jednak z tego uprawnienia. Wyartykułować należy, że ww. Protokół kontroli, który podpisała strona, korzysta z wiarygodności treści w nim zawartych i stanowi niezbity dowód w przedmiotowej sprawie. Stanowisko takie znajduje potwierdzenie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie sygn. VI SA/Wa 2107/19 (lex nr 3034073), w którym Sąd stwierdza m. in., że: *„Protokół kontroli jako dokument urzędowy korzysta z wiarygodności zawartych w nim ustaleń. Dokument urzędowy stanowi podstawowy element materiału dowodowego w postępowaniu administracyjnym. Dokumenty urzędowe korzystają ze szczególnej mocy dowodowej, ponieważ stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo stwierdzone. Z dokumentem urzędowym związane jest domniemanie prawdziwości jego treści. Organ prowadzący postępowanie nie może wobec tego swobodnie oceniać ani kwestionować treści dokumentu urzędowego. Istota protokołu z kontroli wyraża się w tym, że dokument ten odzwierciedla i potwierdza istniejący w momencie kontroli stan faktyczny.”*

W przedmiotowej sprawie Mazowiecki WIIH wydając zaskarżoną decyzję oparł się właśnie na Protokole kontroli i stanie faktycznym w nim przedstawionym, natomiast strona nie przedstawiła żadnych dowodów pozwalających na podważenie wiarygodności opisanego w nim stanu faktycznego. Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 20 sierpnia 2019 r., sygn. II SA/Łd 485/19: *„Domniemanie zgodności z prawdą dokumentu urzędowego może być obalone wszelkimi środkami dowodowymi, jednakże strona, która zaprzecza prawdziwości dokumentu urzędowego, powinna tę okoliczność udowodnić.”*

Organ drugiej instancji wskazuje dalej, że kara pieniężna wymierzana na gruncie przepisów ustawy o informowaniu o cenach powinna odpowiadać wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, który w art. 8 dyrektywy nr 98/6/WE Parlamentu Europejskiego

i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. Urz. UE L z 1998 r. Nr 80 s. 27) stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstraszaająca (por. wyrok NSA z 23 maja 2012 r., sygn. II GSK 684/11 czy wyrok NSA z 19 grudnia 2012 r., sygn. II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się możliwością jej nałożenia i wyegzekwowania. Aby kara była odstraszaająca jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy, ale nie eliminować go z rynku. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. powinna stanowić ostrzeżenie dla przedsiębiorcy, mające na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być proporcjonalna i właściwa do osiągnięcia zakładanego celu jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami o cenach (oraz cenach jednostkowych). W ocenie Prezesa UOKiK, orzeczona przedsiębiorcy kara zapewni realizację wobec przedsiębiorcy funkcji prewencyjnej, a także dyscyplinująco-represyjnej i będzie wystarczającym dla niej ostrzeżeniem i zapobiegnie powstawaniu podobnych nieprawidłowości w przyszłości.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, Prezes UOKiK stwierdził, podobnie jak organ pierwszej instancji, że brak jest podstaw do zastosowania instytucji odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez przedsiębiorcę.

Przypomnieć należy, że w trakcie kontroli przedsiębiorcy ujawniono nieprawidłowości polegające na braku cen w odniesieniu do 5 partii towarów na 16 partii skontrolowanych, Stanowiły one 31% ogółu skontrolowanych partii. Okoliczność naruszenia prawa jest w przedmiotowej sprawie bezsporna. Brak cen pozbawił konsumentów prawa do uzyskania należytej i pełnej informacji o oferowanych towarach, które im niewątpliwie przysługiwały. Powyższe godzi w sposób oczywisty w prawo konsumenta do informacji i uniemożliwia mu porównywanie cen towarów znajdujących się w obrocie handlowym. Zaznaczyć należy przy tym, że cena jest jednym z podstawowych wyróżników towarów, poza marką oraz indywidualnymi preferencjami konsumentów, mającym wpływ na decyzje o zakupie towarów. Uwidocznienie w miejscu prowadzonej sprzedaży aktualnych cen oferowanych do sprzedaży towarów pomaga konsumentowi dokonać właściwego wyboru z uwzględnieniem jego sytuacji ekonomicznej. Należy mieć na względzie również, że organ drugiej instancji oceniając aspekt związany ze znikomością naruszenia bierze pod uwagę nie tylko skalę naruszenia, w tym ilość, rodzaj stwierdzonych nieprawidłowości, lecz również skutki naruszenia w odniesieniu do potencjalnych uczestników rynku, jakimi są konsumenci. W niniejszym przypadku konsumenci zostali zupełnie pozbawieni informacji o cenach w odniesieniu do 31% rodzajów skontrolowanych towarów. Jednym z głównych celów nałożenia na przedsiębiorcę obowiązków zawartych w zakresie uwidocznienia cen produktów oferowanych do sprzedaży jest wzmocnienie szeroko pojętej ochrony konsumenta. Wobec

powyższego, nie sposób uznać wagi naruszenia uznać za znikomą. Tym samym przesłanka pierwsza nie została spełniona.

Za spełnioną natomiast należy uznać przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia, albowiem w toku kontroli strona uzupełniła brakujące oznaczenia cenowe. Równocześnie, należy mieć na względzie, że ww. składowe przesłanki muszą być spełnione łącznie, by organ mógł odstąpić od wymierzenia kary. Natomiast, w niniejszym przypadku pierwsza część przesłanki nie została spełniona. Powyższe nie pozwala na uznanie, że spełniono wymagany warunek kumulatywności tychże przesłanek. Nadmienić w tym miejscu zaznaczyć, że prezentowane powyżej stanowisko znajduje potwierdzenie także w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w wyroku z dnia 2 grudnia 2021 r., sygn. III SA/Gd 160/21, w którym Sąd stwierdził: *„by można było odstąpić w trybie art. 189f k.p.a. od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestać na pouczeniu, waga naruszenia musi być znikoma, a strona musiałaby zaprzestać naruszenia prawa, zaś obie te przesłanki muszą zostać spełnione łącznie”*.

Ponadto, organ drugiej instancji stwierdza, że w niniejszej sprawie nie znajdzie zastosowania regulacja zawarta w art. 189f § 1 pkt 2 Kpa, gdyż na stronę za to samo zachowanie prawomocną decyzją nie została uprzednio nałożona kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełniałaby cele, dla których nałożona została niniejsza kara pieniężna.

W ocenie Prezesa UOKiK w niniejszym przypadku brak jest również podstaw do zastosowania art. 189f § 2 i 3 Kpa, tzn. fakultatywnego odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Literalna wykładnia ww. przepisu jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki *„zaprzestania naruszania prawa”*, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 Kpa (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: *„Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że "usunięcie naruszenia prawa" nie jest tożsame z "zaprzestaniem naruszenia". Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszanie przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (z oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało)*). Charakter naruszeń, jakich dopuściła się Strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 25.07.2019 r. Sygn. akt VI SA/Wa 991/19: *„Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Jak słusznie podkreślił organ usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie*

prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia.”).

W przedmiotowej sprawie Prezes UOKiK nie widzi możliwości zastosowania art. 189f § 2 i 3 Kpa, czyli usunięcia skutków naruszenia ponieważ ceny muszą być uwidocznione przez przedsiębiorcę w momencie oferowania danego produktu lub usługi, tak aby konsument na tej podstawie mógł podjąć decyzję o zakupie (tj. uwidocznienie cen ma charakter obowiązku przedumownego) a więc przypadków kiedy dla konsumentów informacja o cenie nie była dostępna.

Ponadto, Prezes UOKiK informuje, że w myśl art. 67 a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - *Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.), który zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 8 ustawy o informowaniu o cenach znajdzie zastosowanie w niniejszym przypadku, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty;
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji;
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy. Należy przy tym podkreślić, że utrzymanie w mocy zaskarżonej decyzji jest konsekwencją dokonania przez organ drugiej instancji oceny, że decyzja organu pierwszej instancji była prawidłowa i co do istoty sprawy identyczna, jak decyzja podjęta przez organ drugiej instancji.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:

- 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowo-administracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 259, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535), art. 8 ust. 1 z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. poz. 2023 r. poz. 168).

Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/